

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-315/13-10

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A
i
R J E Š E N J E

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Lidije Vukičević, predsjednice vijeća, Mire Kovačić, Eveline Čolović Tomić, mr.sc. Ivica Kujundžića, mr.sc. Inge Vezmar Barlek, članova vijeća, uz sudjelovanje sudske savjetnice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutog povodom obavijesti D. F. iz S., po službenoj dužnosti i povodom zahtjeva, na sjednici održanoj dana 23. veljače 2016.

p r e s u d i o j e

Ukida se dio Cjenika pogrebnih usluga društva za obavljanje komunalnih djelatnosti K. d.o.o. iz S., Ur. broj: 3608/08 od 8. srpnja 2008. godine, pod brojem V. OSTALE USLUGE, R. br. 8, šifra 460010, s nazivom „Prijenos prava korištenja sudskim rješenjem i dobrovoljnom izjavom na krvne srodnike (roditelji-djeca), jed. mjere - dokum, cijena bez PDV-a 163,93 kn, cijena s PDV-om 200,00 kn.

r i j e š i o j e

Zahtjev za ocjenu zakonitosti suglasnosti Gradskog poglavarstva Grada S., zaključak, klasa: 022-05/08-01/25, ur.broj: 238-11-10/5-08-50 od 8.srpnja 2008. godine, se odbacuje.

Obrazloženje

D. F. iz S. podnio je ovom Sudu dana 3. srpnja 2013. godine podnesak u kojem zahtjeva ocjenu zakonitosti Cjenika pogrebnih usluga K. d.o.o. S., urbroj: 3608/08 od 8. srpnja 2008. godine te ocjenu zakonitosti suglasnosti Gradskog poglavarstva Grada S.: zaključak, klasa: 022-05/08-01/25, urbroj: 238-11-10/5-08-50.

Podnositelj je dostavio dokumentaciju iz koje je vidljivo da je rješenjem Općinskog suda u S. broj: 10-O-363/11-7 od 11. studenog 2011. godine naslijedio pravo korištenja i raspolaganja grobnim mjestom broj groba 1945/2, red 1. polje XI, Gradsko groblje S.. Navodi da je dana 13. siječnja 2012. godine predao pisani zahtjev za provedbu pravomoćnog sudske rješenja, ali to rješenje K. d.o.o., S., U. 151. s. b. H. 2, S. nije proveo, jer kao uvjet traži platiti račun od 200,00 kn, iako se ne radi ni o kakvoj pogrebnoj usluzi ili isporučenoj opremi za potrebe pogrebne usluge.

Sud je pozvao društvo K. d.o.o. S., društvo za obavljanje komunalnih djelatnosti da se očituje na navode predlagatelja, a u svom odgovoru od 13. ožujka 2015. godine urbroj: S-9-1/15

smatra kako predmet ovog postupka ne može biti Cjenik pogrebnih usluga, jer ne ispunjava osnovne elemente koje treba sadržavati upravni akt, a koji su propisani člankom 98. Zakona o općem upravnom postupku. Poziva se na članak 3. stavak 1. točka 1. Zakona o upravnim sporovima koji propisuje da predmeti upravnog spora jesu: 1. ocjena zakonitosti pojedinačne odluke kojom je javnopravno tijelo odlučilo o pravu, obvezi ili pravnom interesu stranke u upravnoj stvari (upravni akt) protiv koje nije dopušteno izjaviti redovni pravni lijek.

U kronološkom pregledu postupaka koji su vođeni povodom prigovora predlagatelja, kao potrošača, a sada podnositelja zahtjeva za ocjenu zakonitosti Cjenika pogrebnih usluga navode da niti u jednom od tih postupaka nije utvrđen propust T.D. K. d.o.o. u svezi rješavanja zahtjeva podnesenog od strane predlagatelja.

Iznijeta je činjenica da je Gospodarski inspektorat Državnog inspektorata, Područne jedinice Z., Odjela prometa roba i usluga donio rješenje, KLASA: UP/I-336-02/12-01/198, URBROJ: 556-16-01/56-12-03 od 30. studenog 2012. godine kojim je privremeno zabranio pružanje usluga naplate upisa, prijepisa i izdavanja dokumenata o pravu korištenja grobnih mjesta na grobljima. Na predmetno rješenje K. d.o.o. je pravovremeno izjavio žalbu, a Povjerenstvo za žalbe Državnog inspektorata uvažilo žalbu uzevši u obzir činjenicu da je za Cjenik pogrebnih usluga na temelju kojega se naplaćuje upis, prijepis, izdavanje pisanih dokumenata na zahtjev stranke, kao i prijenos prava korištenja grobnog mjesta, pribavljena suglasnost Gradskog poglavarstva Grada S., te potvrdilo da Državni inspektorat nema ovlasti ocjenjivati zakonitost Cjenika za koji je pribavljena suglasnost jedinice lokalne samouprave, a koji je donesen na temelju odredbe članka 21. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Stoga je povodom žalbe poništeno navedeno rješenje kojim je privremeno zabranjeno pružanje djela usluga i to naplate upisa, prijepisa i izdavanja dokumenata o pravu korištenja grobnih mjesta na grobljima.

U prekršajnom postupku kojeg je na temelju obavljenog inspeksijskog nadzora Državni inspektorat pokrenuo podnošenjem optužnog prijedloga zbog povrede članka 8. stavak 1. Zakona o zaštiti potrošača Prekršajni sud je donio oslobađajuću presudu, poslovni broj: Pp-1-G-197-12 od 15. siječnja 2013. godine u kojoj je utvrđeno da je predlagatelj u ovom slučaju kao potrošač podnio pisani prigovor, a okrivljena pravna osoba K. d.o.o. usmeno odgovorila u zakonskom roku. Sud je odluku obrazložio pozivom na odredbu članka 8. stavak 1. Zakona o zaštiti potrošača kojom nije propisano da je trgovac dužan na podneseni prigovor potrošaču odgovoriti u pisanom obliku, odnosno navedenim Zakonom nije propisana forma u kojoj se mora dati odgovor potrošaču, pa je i davanje odgovora u usmenom obliku u skladu sa zakonom. Stoga je utvrđeno da se nisu ostvarili bitni elementi prekršaja iz članka 144. stavak 1. Podstavak 9. i stavak 2. Zakona o zaštiti potrošača radi čega je donijeta oslobađajuća presuda.

U predmetu poslovni broj: 7 P-610/12 Općinskog suda u S. donijeta je dana 17. listopada 2013. godine presuda kojom je tuženiku – protutužitelju, D. F., naloženo da tužitelju – protutuženiku trgovačkom društvu K. d.o.o. plati dug u iznosu od 204,91 kn, a tužitelju protutuženiku je naloženo da provede pravomoćno rješenje broj: O-363/11-7 tako da u skladu s njim izvrši promjenu u očevidniku Gradskog groblja S.. Na tu presudu predlagatelj je podnio žalbu 8. studenog 2013. godine Županijskom sudu u V. G. u kojem postupku još nije donesena odluka.

Citira se odredba članka 85. stavak 1. točka 3. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10., 143/12. i 152/14.) u kojoj je navedeno da će Visoki upravni sud rješenjem odbaciti zahtjev za ocjenu zakonitosti i o tome obavijestiti podnositelja ako utvrdi da je zakonom osigurana druga zaštita od nezakonitosti općeg akta. Smatra da podnositelj ne može tražiti pravnu zaštitu pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske, ukoliko je to zatražio već pred drugim nadležnim tijelima. Uz to navodi da podneseni zahtjev za ocjenu zakonitosti ne sadržava oznaku odredaba kojih se zakonitost osporava i razloge nezakonitosti općeg akta sukladno članku 84. stavak 1. Zakona o upravnim sporovima, pa predlaže da Sud odbaci podnijeti zahtjev.

Prema članku 3. stavak 2. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10., 143/12. i 152/14.- dalje u tekstu: ZUS), predmet upravnog spora je i ocjena zakonitosti općeg akta jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koja ima javnu ovlast i pravne osobe koja obavlja javnu službu.

Visoki upravni sud Republike Hrvatske može postupak ocjene zakonitosti općeg akta pokrenuti i na temelju obavijesti građana prema članku 83. stavak 2. ZUS-a.

Sud je u ovom slučaju odlučio postupak pokrenuti po službenoj dužnosti u odnosu na Cjenik.

Cjenik pogrebnih usluga trgovačkog društva koji obavlja komunalne djelatnosti, prema ocjeni Suda, opći je akt kojeg je donijela pravna osoba koja obavlja javnu službu i ima javne ovlasti u obavljanju djelatnosti prema Zakonu o grobljima (Narodne novine, broj 19/98. i 50/12.-dalje u tekstu: ZOG), istaknut je (objavljen) na oglasnoj ploči i djeluje prema svima.

U cjeniku je, pod brojem *V. OSTALE USLUGE, R. br. 8, šifra 460010*, navedena, pod nazivom „*Prijenos prava korištenja sudskim rješenjem i dobrovoljnom izjavom na krvne srodnike (roditelji-djeca), jed. mjere - dokum, cijena bez PDV-a 163,93 kn, cijena s PDV-om 200,00 kn.*

Prema članku 1. ZOG-a ovim Zakonom se uređuje izgradnja, korištenje i upravljanje grobljem. Grobljem upravlja pravna osoba ili drugi subjekt osnovan prema uvjetima i na način propisan posebnim propisom (dalje u tekstu: uprava groblja, prema članku 10. ZOG-a), a upravljanje grobljem razumijeva dodjelu grobnih mjesta, uređenje, održavanje i rekonstrukciju groblja (promjena površine, razmještaj putova i sl.) na način koji odgovara tehničkim i sanitarnim uvjetima, pri čemu treba voditi računa o zaštiti okoliša, osobito o krajobraznim i estetskim vrijednostima.

Ovim Zakonom je u članku 16. propisano da uprava groblja, a to je pravna osoba ili drugi subjekt osnovan prema uvjetima i na način propisan posebnim propisom (iz čl.10) dužna voditi grobni očevidnik koji sadrži zakonom propisane podatke u članku 16. stavak 1. među kojima su i podaci o korisnicima grobova i grobnica, te grobovima i grobnicama za urne, osobama koje imaju pravo ukopa, kao i o svim promjenama.

Prema članku 13. stavak 1., 3. i 4. ZOG-a uprava groblja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme uz naknadu te o tome donosi rješenje. Za korištenje grobnog mjesta korisnik plaća godišnju grobnu naknadu, a visinu naknade utvrđuje uprava groblja u skladu s uvjetima i mjerilima propisanim odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

Proizlazi da je Zakonom propisana obveza plaćanja naknade za dodjelu grobnog mjesta, kao i naknade koja se plaća godišnje za korištenje grobnog mjesta.

Člankom 18. ZOG-a propisana je dužnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave donijeti propise (u roku šest mjeseci od stupanja na snagu ZOG-a), među ostalim i o uvjetima i mjerilima za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje.

Odluka o grobljima koju je donijelo Gradskog vijeće Grada S. (Službene vijesti Grada Samobora, broj 7/98.) u članku 14. i članku 15. propisuje naknadu kod dodjele prava korištenja grobnog mjesta na neodređeno vrijeme i godišnju naknadu za korištenje grobnog mjesta, što je u skladu s navedenim odredbama ZOG-a.

Sud zaključuje da u Cjeniku iskazana cijena za uslugu prijena prava korištenja sudskim rješenjem i dobrovoljnom izjavom na krvne srodnike (roditelji – djeca) nije zakonita, jer se njome naplaćuje promjena u grobnom očevidniku koju je uprava groblja dužna voditi prema odredbama ZOG-a, a Zakon ne propisuje niti daje ovlast za naplaćivanje naknade radi provođenja radnje potrebne u vođenju grobnog očevidnika, radi unošenja promjena.

Stoga je ocijenjeno da je donositelj izašao izvan zakonom dopuštenog ovlaštenja, kada je propisao cijenu za Prijenos prava korištenja sudskim rješenjem i dobrovoljnom izjavom na krvne srodnike (roditelji-djeca). Ne radi se o pogrebnoj usluzi u obavljanju pogrebne djelatnosti, već o radnji u obavljanju javne ovlasti radi promjene u grobnom očevidniku.

Potrebno je ovdje reći da drugi postupci koje navodi društvo K. d.o.o. u svom odgovoru, nisu zapreka za vođenje ovog postupka u kojem se ocjenjuje zakonitost općeg akta. Na ovaj slučaj nije primjenjiv Zakon o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 41/14 i 110/15) jer pogrebne usluge u odredbama čl.24 tog zakona, nisu navedene među javnim uslugama u smislu tog zakona, pa se ne mogu izricati mjere propisane ovim zakonom.

Zahtjev za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti Zaključka kojim je dana suglasnost na Cjenik pogrebnih usluga (Zaključak, klasa: 022-05/08-01/25, ur.broj: 238-11-10/5-08-50 od 8. srpnja 2008. godine Sud odbacuje, jer suglasnost nema svojstvo općeg akta pa ne može biti predmetom ocjene zakonitosti u upravnom sporu. Opći akt jedinice lokalne, odnosno područne samouprave određen je donositeljem (predstavničko tijelo općine, grada i županije), sadržajem (samoupravni djelokrug i drugi zakonom i statutom određeni poslovi uređeni na općenit način, koji se odnosi na neodređeni krug adresata) kao i javnom objavom. Radi se o pojedinačnom aktu koji se donosi prema odredbama posebnog zakona, Zakona o komunalnom gospodarstvu koji propisuje obvezu pribavljanja suglasnosti, a koje shvaćanje je ovaj Sud iznio u rješenju poslovni broj: Usoz-59/15-3 od 25.ožujka 2015.

Stoga se sporni dio cjenika ukida u smislu odredbe članka 86. stavak 3. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10. ,143/12. i 152/14), s time da prestaje važiti danom objave presude u Narodnim novinama prema odredbi stavka 4. tog članka Zakona.

Rješenjem je odbačen zahtjev za ocjenu zakonitosti suglasnosti Gradskog poglavarstva Grada S., dane zaključkom, klasa: 022-05/08-01/25, ur.broj: 238-11-10/5-08-50 od 08. srpnja 2008. primjenom članka 85.stavak 1. točka 1 ZUS-a.

U Zagrebu 23. veljače 2016.

Predsjednica vijeća
Lidija Vukičević, v.r.